

SISÄLLYSLUETTELO

Vammaisneuvosto pöytäkirja 24.03.2021

Pöytäkirjan kansilehti	1
Esityslistan kansilehti	4
1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	7
2 § Työjärjestyksen hyväksyminen	8
3 § Edellisen kokouksen pöytäkirjan tarkastaminen	9
4 § Tilannekatsaus koronavirusrokotuksista Vantaalla	10
5 § Vanhus- ja vammaispalveluiden ostopalveluyksikön laadunvalvontaraportti vuodelta 2020	11
6 § Vammaisten palvelujen myöntämisperusteet	12
7 § Kiinnipitotilanteet Vantaan kaupungin kouluissa	13
8 § OsallistuvaVantaa -palvelun esittely	15
9 § Kaupungin toimialojen ja seurakuntayhtymän ajankohtaiset asiat	16
10 § Tiedoksi merkittävät asiat	18

Vammaisneuvoston kokous 3 / 2021

Aika: 24.3.2021 klo 16:30-19:00

Paikka: Microsoft Teams

Kutsutut

Vammaisjärjestöjä edustavat			
Varsinaiset jäsenet		Henkilökohtaiset varajäsenet	
Helsingin ja Uudenmaan Neuroyhdistys ry,			
Kari Ali-Yrkkö, puheenjohtaja	x		
Vantaan Kehitysvammaisten Tuki ry,		Vantaan Diabeteksen Vertaistuki ry,	
Kristiina Mäkelä	x	Kari Natunen	x
Suomen Poliohuolto ry. ja Polioinvalidit ry,		Vantaan Invalidit Vanin ry,	
Markku Huostila	x	Eeva Pitkänen	x
Vantaan Näkövammaiset ry,		Vantaan Kuuloyhdistys ry,	
Kalle Haukka	x	Rainer Skogberg	x
Vammaisia ja heidän omaisiaan edustavat			
Varsinaiset jäsenet		Henkilökohtaiset varajäsenet	
Vantaan Kuurot ry,		Vantaan Hengitysyhdistys ry,	
Ritva Engblom	x	Anneli Korhonen	x
Vantaan reumayhdistys ry,		Uudenmaan AVH-yhdistys ry,	
Helena Forssell		Marko Airaksela	x
Suomen MG-yhdistys ry,		Vantaan autismin kirjo ry,	
Pirjo Ylimäki	x	Pia Karasjärvi	x
Kaupungin toimialoja edustavat			
Varsinaiset jäsenet		Henkilökohtaiset varajäsenet	
Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala			
Minna Lahnalampi-Lahtinen, varapj. , vanhus- ja vammaispalvelujen johtaja, vanhus- ja vammaispalvelut	x	Hanna Pösö, palvelupäällikkö, perhepalvelut	
Kaupunkiympäristön toimiala			
Ifa Kytösaho, hankesuunnittelupäällikkö	x	Hilkka Hytönen, palveluesimies	
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala			
Ari Ranki, nuoriso- ja aikuiskoulutuksen johtaja	x	Katjamaria Halme, kehittämispäällikkö	
Kaupunkikulttuurin toimiala			
Anne Pakarinen, erityisliikunnan suunnittelija	x	Marjo Nurminen, yhteisöpäällikkö	
Kaupunkikulttuurin toimiala, yhteiset palvelut			
Kalle-Pekka Hietala, sihteeri , koordinaattori		x	
Vantaan seurakuntayhtymän edustaja			
Kristiina Tuohimaa-Salminen, kehitysvammaistyön diakoni	x	Terhi Suonsivu, näkövammaistyön diakoni	
Muut osallistujat			
Sanna Iranta, osallisuuskoordinaattori		x	
Katja Hernesniemi, Vs. Ostopalvelujen päällikkö		x	

Piia Niemi-Mustonen, Ehkäisevän terveydenhuollon palvelupäällikkö	x
Leila Saarela, Johtava sosiaalityöntekijä	x
Susanne Laine, Vanhus- ja vammaispalveluiden asiakasohjauksen päällikkö	x

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Kari Ali-Yrkkö

Pöytäkirjanpitäjä Kalle-Pekka Hietala

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja tarkastetaan vammaisneuvoston seuraavassa kokouksessa (14.4.2021).

Vammaisneuvoston kokous 3 / 2021

Aika: 24.3.2021 klo 16:30-19:00

Paikka: Microsoft teams

Kutsutut

Vammaisjärjestöjä edustavat			
Varsinaiset jäsenet		Henkilökohtaiset varajäsenet	
Helsingin ja Uudenmaan Neuroyhdistys ry,			
Kari Ali-Yrkkö, puheenjohtaja	x		
Vantaan Kehitysvammaisten Tuki ry,		Vantaan Diabeteksen Vertaistuki ry,	
Kristiina Mäkelä	x	Kari Natunen	x
Suomen Poliohuolto ry. ja Polioinvalidit ry,		Vantaan Invalidit Vanin ry,	
Markku Huostila	x	Eeva Pitkänen	x
Vantaan Näkövammaiset ry,		Vantaan Kuuloyhdistys ry,	
Kalle Haukka	x	Rainer Skogberg	x
Vammaisia ja heidän omaisiaan edustavat			
Varsinaiset jäsenet		Henkilökohtaiset varajäsenet	
Vantaan Kuurot ry,		Vantaan Hengitysyhdistys ry,	
Ritva Engblom	x	Anneli Korhonen	x
Vantaan reumayhdistys ry,		Uudenmaan AVH-yhdistys ry,	
Helena Forssell		Marko Airaksela	x
Suomen MG-yhdistys ry,		Vantaan autismin kirjo ry,	
Pirjo Ylimäki	x	Pia Karasjärvi	x
Kaupungin toimialoja edustavat			
Varsinaiset jäsenet		Henkilökohtaiset varajäsenet	
Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala			
Minna Lahnalampi-Lahtinen, varapj. , vanhus- ja vammaispalvelujen johtaja, vanhus- ja vammaispalvelut	x	Hanna Pösö, palvelupäällikkö, perhepalvelut	
Kaupunkiympäristön toimiala			
Ifa Kytösaho, hankesuunnittelupäällikkö	x	Hilkka Hytönen, palveluesimies	
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala			
Ari Ranki, nuoriso- ja aikuiskoulutuksen johtaja	x	Katjamaria Halme, kehittämispäällikkö	
Kaupunkikulttuurin toimiala			
Anne Pakarinen, erityisliikunnan suunnittelija	x	Marjo Nurminen, yhteisöpäällikkö	
Kaupunkikulttuurin toimiala, yhteiset palvelut			
Kalle-Pekka Hietala, sihteeri , koordinaattori		x	
Vantaan seurakuntayhtymän edustaja			

Kristiina Tuohimaa-Salminen, kehitysvammaistyön diakoni	x	Terhi Suonsivu, näkövammaistyön diakoni	
Muut osallistujat			
Sanna Iranta, osallisuuskoordinaattori		x	
Katja Hernesniemi, Vs. Ostopalvelujen päällikkö		x	
Piia Niemi-Mustonen, Ehkäisevän terveydenhuollon palvelupäällikkö		x	
Leila Saarela, Johtava sosiaalityöntekijä		x	

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Kari Ali-Yrkkö

Pöytäkirjanpitäjä Kalle-Pekka Hietala

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja tarkastetaan vammaisneuvoston seuraavassa kokouksessa (14.4.2021).

1 §

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Vammaisneuvosto 24.3.2021

Eesitys:

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Todettiin kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

2 §

Työjärjestyksen hyväksyminen

Vammaisneuvosto 24.3.2021

Esitys:

Lisätään esityslistaan pykäläksi 6 Vammaisten palvelujen myöntämisperusteet.

Päätös:

Lisätään esityslistaan pykäläksi 6 Vammaisten palvelujen myöntämisperusteet.

3 §

Edellisen kokouksen pöytäkirjan tarkastaminen

Vammaisneuvosto 24.3.2021

Esitys:

Tarkastetaan ja hyväksytään edellisen kokouksen (10.2.2021) pöytäkirja.

Päätös:

Hyväksytään edellisen kokouksen (10.2.2021) pöytäkirja.

4 §

Tilannekatsaus koronavirusrokotuksista Vantaalla

PN-M

Ehkäisevän terveydenhuollon palvelupäällikkö Piia Niemi-Mustonen esittelee tilannekatsauksen koronavirusrokotuksista Vantaan kaupungin alueella ja rokotusprosessin etenemisestä.

Vammaisneuvosto 24.3.2021

Esitys:

Merkitään tiedoksi.

Käsittely:

Ehkäisevän terveydenhuollon palvelupäällikkö Piia Niemi-Mustonen esitteli vammaisneuvostolle tilannekatsauksen koronavirusrokotteista ja rokotuksien etenemisestä Vantaan kaupungin alueella. Koronarokotuksien järjestyksessä noudatetaan Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen ohjeistusta, jossa määriteltä luokittain eri riskiryhmään kuuluvat ihmiset.

Päätös:

Merkitään tiedoksi.

Liitteet:

- Vantaan koronarokotukset 12.2.2021

5 §

Vanhus- ja vammaispalveluiden ostopalveluyksikön laadunvalvontaraportti vuodelta 2020

KH

Vanhus- ja vammaispalveluiden ostopalveluiden päällikkö Katja Hernesniemi esittelee ostopalveluyksikön laadunvalvontaraportin vuodelta 2020.

Vammaisneuvosto 24.3.2021

Esitys:

Merkitään tiedoksi

Käsittely:

Vanhus- ja vammaispalveluiden ostopalveluiden päällikkö Katja Hernesniemi esitteli vammaisneuvostolle Ostopalveluraportin vuodelta 2020. Hernesniemi nosti esille esityksessään, että vammaispalveluiden toiminnoista 90% tuotetaan yksityisten palveluntuottajien kautta.

Päätös:

Merkitään tiedoksi.

Liitteet:

- Laadunvalvontaraportti 2020

6 §

Vammaisten palvelujen myöntämisperusteet

SL, LS

Vanhus- ja vammaispalveluiden asiakasohjauksen päällikkö Susanne Laine ja Johtava sosiaalityöntekijä Leila Saarela esittelevät vammaispalveluiden asiakkuuden myöntämisperusteet Vammaisneuvostolle.

Esitys:

Merkitään tiedoksi.

Käsittely:

Vanhus- ja vammaispalveluiden asiakasohjauksen päällikkö Susanne Laine ja Johtava sosiaalityöntekijä Leila Saarela esittelivät vammaispalveluiden asiakkuuden myöntämisperusteet Vammaisneuvostolle.

Päätös:

Merkitään tiedoksi.

PK, AR

Avoimuus on koulun ja kodin yhteistyön perusta, ja kaikkien turvallisuus on ensisijaista. Sen takia haluamme keskustella fyysisestä rajoittamisesta/kiinnipidosta, ja tuoda esille keinoja, joilla kehittää olemassa olevia käytäntöjä.

Missä tilanteissa käytetään kiinnipitoa

Jos oppilas on vaaraksi itselleen tai muille, häntä saatetaan kiinnipitää. Kiinnipito on viimeinen keino se jälkeen, kun kaikkea muuta on kokeiltu. On kuitenkin huomioitavaa, että fyysinen rajaaminen on usein traumaattista niin henkilökunnalle, oppilaalle kuin hänen huoltajilleenkin.

Kiinnipidon ennakointi

Millä tavalla huomioidaan kiinnipitotilanteeseen johtavaa tilannetta? Osataanko tunnistaa kuormittavia tekijöitä ja toimia niin, että kiinnipitotilanteesta vältytään?

Kuka saa käyttää kiinnipitoa

Perusopetuslaissa voimakeinojen käyttöoikeus luokasta poistamistilanteessa on vain rehtorilla ja opettajalla, hätävarjelutilanteessa myös muilla. Huomio, perusopetuslaki käsittelee vain **luokasta poistamista**. Erityisluokilla ollaan kiinnipidoissa hankalasti asemoidussa tilanteessa, sillä luokasta poistaminen ei ole useinkaan hyödyllistä autististen lasten kohdalla. **Hätävarjelutilanteessa kiinnipitoon on kaikilla oikeus, myös avustajilla.** Koulunkäynninohjaajalla ei kuitenkaan ole oikeutta kiinnipitoon, mutta käytännössä koulunkäynninohjaajille sanotaan, että tämä pitää hoitaa. Lisäksi on epäselvää, poikkeako ohjeistus ja keinovalikoima, jos sama henkilö toimii sekä koulunkäynninohjaajana että iltapäivähoidossa/lomatoiminnassa.

Kiinnipidon seuraukset ja siihen liittyvät asenteet

Kiinnipidosta seuraa aina ilmoitus kotiin. Vantaalla tehdään myös ns. Tutka-ilmoitus uhka- ja vaaratilanteesta järjestelmään. Kiinnipitoja leimaa joidenkin mielestä jonkinlainen salamyhkäisyyden ilmapiiri. Kun kaikki olisi julkista, aukikirjoitettua ja huoltajien kanssa läpikäytyä, tilanne olisi kouluissa selkeä kaikille. Välillä koulun aikuisia uhkaillaan kiinnipitojen jälkeen poliisilla ja tiedotusvälineillä. Varsinkin, jos kiinnipidosta on jäänyt esimerkiksi hiertymiä tai mustelmia oppilaaseen.

Ohjeistuksen puuttuessa ei ole myöskään seurantaa, valvontaa eikä kaikkien käytettävissä olevien keinojen arviointia. Seuranta, valvonta ja arviointi ohjaavat työn kehittämistä, näiden puuttuessa kehittäminen unohtuu. Tehdäänkö kiinnipitotilanteista aina ilmoitus? Onko seurantaa?

Vanhemmilla, joiden lapsi tulee kiinnipidetyksi, on epätietoisuutta ja kysymyksiä. Ohjeistus ja avoimuus ovat kaikkien etu, kiinnipito on oikeusturvakysymys. Avoimuus on koulun ja kodin yhteistyön perusta.

Vammaisneuvosto 24.3.2021

Esitys:

Vammaisneuvoston jäsen Pia Karasjärvi ehdottaa, että laaditaan julkinen ohjeistus koulussa tapahtuviin kiinnipitoihin liittyen.

Ohjeistukseen sisällytetään:

- koulun ja opettajan vastuut, riittävän osaamisen varmistaminen, oikeat keinot, onko koulussa oikea osaaminen
- miten kiinnipitotilanteita ehkäistään ennalta (esim. HAASTE-malli)
- yhteistyö kodin kanssa: miten ja minne tapahtuma kirjataan, mitkä tekijät näyttivät johtavan tilanteeseen, kuka on yhteydessä kotiin, milloin/ mihin mennessä, miten tapahtumista keskustellaan, miten vanhemmat mukaan ennaltaehkäisyyn, miten asiaa käsitellään lapsen kanssa, yhteistyö vanhempien kanssa. Näitä voisi esim. käydä läpi HOJKSissa.
- miten seuranta toteutuu: kasautuvatko tietyille oppilaille, tiettyihin kouluihin, tilanteisiin, onko näissä jotain mikä kuormittaa lasta, onko jokin muuttunut, onko lapsella sopivat tukitoimet nykytilanteessa

Kasvatuksen ja opetuksen toimialan edustaja Ari Ranki ehdottaa, että Vammaisneuvoston jäsen Karasjärven ehdotukset vietäisiin käsiteltäväksi Kasvatuksen ja opetuksen toimialan johtoryhmään, jossa linjataan ehdotuksien etenemisestä.

Päätös:

Vammaisneuvoston jäsen Pia Karasjärven ehdotus viedään käsiteltäväksi ja kasvatuksen ja oppimisen toimialan johtoryhmään, jossa aiheesta käydään keskustelua. Aihetta käsitellään uudelleen toukokuun vammaisneuvoston kokouksessa. Aiheeseen liittyvän käsittelyyn neuvoston jäsen Karasjärvi ja kasvatuksen ja oppimisen toimialan edustaja Ranki vastaavat aiheen etenemisestä.

8 §

OsallistuvaVantaa -palvelun esittely

SI

Vantaalaisen asukasvaikuttamisen malli Osallistuva Vantaa päivitetään ohjelmaksi tulevalle strategiakaudelle. Ohjelma sisältää Vantaan osallisuustyön painopistealueet ja mittarit. Kuullaan esitys Osallistuva Vantaa-ohjelman valmistelusta ja keskustellaan oman viiteryhmän ja vaikuttamistoimielimen huomioimisesta ohjelmassa.

Vammaisneuvosto 24.3.2021

Esitys:

Merkitään tiedoksi.

Käsittely:

Kaupunkikulttuurin toimialan osallisuussuunnittelija Sanna Iranta esitteli osallistuvaVantaa -palvelun ja toimintaan liittyen kuultiin etätyöpajan menetelmällä vammaisneuvoston toiveita ja nousseita ajatuksia päätöksenteonprosesseihin liittyen.

Päätös:

Merkitään tiedoksi.

Vammaisneuvoston asiantuntijaedustajat Vantaan kaupungin eri toimialoilta sekä Vantaan seurakuntayhtymästä esittelevät lyhyesti oman toimialansa/seurakuntayhtymän ajankohtaisia asioita, jotka saattaisivat kiinnostaa vammaisneuvostoa.

Vammaisneuvosto 24.3.2021

Esitys:

Merkitään tiedoksi.

Käsittely:

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala

Toisen asteen koulutuksen johtaja Ari Ranki esitteli kasvatuksen toimialan ajankohtaiset kuulumiset:

- Koronakatsauksena yläopetus ja 2. aste jatkaa etäopetuksessa 5.4.2021 saakka pääkaupunkiseudun koronakoordinaatioryhmän ohjeistuksien mukaisesti.
- Varhaiskasvatuksen erityisopetus siirretty hiekkaharjusta veturin päiväkotiin.
- Inklusion kehittämiseen kasvatuksen toimialalla ollaan hakemassa opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitusta.
- Perusopetuksessa erityisopetusta lisätään Mikkolan koulussa.

Kaupunkikulttuurin toimiala

Erityisliikunnan suunnittelija Anne Pakarinen esitteli kaupunkikulttuurin toimialan ajankohtaisina asioina:

- järjestöavustusten käyttötarkoituksien palauttaminen oikeisiin paikkoihin
- Aikuisopiston ilmonettiin ollaan tekemässä saavustettavuuskatselmointi
- liikuntapalveluiden uudet hinnastot eri liikuntapaikkoihin.
- Huhtikuussa tulossa kaksi (2) viittomakielen tulkattua etäjumppaa, joiden järjestäjinä Vantaan kaupunki.

Kaupunkiympäristön toimiala

Ei tiedotettavaa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala

Vanhus- ja vammaispalveluiden johtaja Minna Lahnalampi-Lahtinen kertoi toimialan kuulumisena, että häiriötilannejohtoryhmä on kokoontumassa ja valmistelemassa päätöstä päivätoiminnan supistamisesta kesäkuulle saakka.

Vantaan seurakuntayhtymä

Kehitysvammatyön diakoni Kristiina Tuohimaa-Salminen kertoi seurakuntayhtymän ajankohtaiskatsauksena, että koronarajoitusten jatkumisen myötä toiminnot keskeytyneet tai keskittyneet etäyhteyksien avulla toteutettaviksi.

Päätös:

Merkitään tiedoksi.

10 §

Tiedoksi merkittävät asiat

Vammaisneuvosto 24.3.2021

1. Kutsu vammaisneuvoston vaalikokoukseen lähtenyt sähköpostilla potilas- ja vammaisyhdistyksille 4.3.2021. Vaalikokouskutsu laitettu tiedoksi myös vammaisneuvoston 2019-2021 jäsenille.

Seuraava kokous 14.4.2021

Esitys:

Merkitään tiedoksi.

Päätös:

Merkitään tiedoksi.